



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Finanțarea suplimentară pentru Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională), încheiat la 2 iunie 2025

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (Finanțarea suplimentară pentru Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională), încheiat la 2 iunie 2025.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E**

pentru ratificarea Acordului de împrumut (Finanțarea suplimentară pentru Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională), încheiat la 2 iunie 2025

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut (Finanțarea suplimentară pentru Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională), încheiat la 2 iunie 2025.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

oportunității ratificării Acordului de împrumut (Finanțarea Suplimentară pentru Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională).

A. Descrierea Acordului de împrumut de stat extern

Acordul de împrumut (Finanțarea Suplimentară pentru Proiectul Învățământul Superior) între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (acționând în nume propriu și în calitate de Agenție de Suport pentru Implementare a Facilității Globale de Finanțare Concesională) a fost semnat la 2 iunie 2025, la Chișinău.

1. Informații generale

- a) părțile la Acord sunt Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
- b) prezentul Acord este un contract interstatual
- c) Acordul conține preambul, 5 articole, 4 Anexe și Appendix.

2. Informații privind conținutul Acordului

Acordul vine în sprijinul Proiectului „Învățământul superior”, finanțat de Asociația Internațională pentru Dezvoltare în baza Acordului de finanțare nr. 6542-MD (Proiectul „Învățământul superior”) dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, semnat la Chișinău la 19 mai 2020 și ratificat prin Legea nr. 103/2020.

Obiectul Acordului constă în finanțarea adițională în sumă de 30 milioane euro împrumut și un grant de 8 475 000 (opt milioane patru sute șaptezeci și cinci mii) dolari, în scopul îmbunătățirii capacității de cercetare, asigurării calității și răspunsului la criza refugiaților în învățământul superior, îmbunătățind în același timp orientarea către piața muncii și internaționalizarea în instituțiile selectate.

Proiectul constă din următoarele părți

Partea 1. Îmbunătățirea mecanismului de asigurare a calității și a inițiativelor de politici strategice, inclusiv prin elaborarea și revizuirea standardelor de calificare pentru programele academice din învățământul superior, desfășurarea de formări pentru personalul din cadrul MEC și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) în bunele practici europene în materie de asigurare a calității în învățământul superior și înregistrarea ANACEC în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior; dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale și realizarea la nivel de sistem de învățământ superior a unui studiu de urmărire a traseului absolvenților; realizarea unui program de activități pentru implementarea inițiativelor politice strategice bazate pe rezultate; facilitarea schimbului sistematizat de date între instituțiile de învățământ superior și MEC în vederea operaționalizării Sistemului Național Informațional de Management în Învățământul Superior („SIMÎS național”), prin acordarea de sprijin tehnic și de consolidare a capacităților universităților pentru elaborarea și punerea în aplicare a protocoalelor de schimb de date.

Partea 2. Îmbunătățirea orientării pe piața muncii, cercetării și inovării, prin pregătirea și implementarea Programului de îmbunătățire a învățământului superior; realizarea unui program de activități de îmbunătățire a capacității instituționale a ANCD în materie de gestionare și finanțare a cercetării și transferului tehnologic la nivel național și de îmbunătățire a capacității cercetătorilor din Republica Moldova în materie de accesare a fondurilor competitive naționale și internaționale pentru

cercetare; realizarea de subproiecte privind infrastructura de cercetare pentru crearea infrastructurii de cercetare în domeniile de cercetare prioritare, granturi pentru tineri cercetători adresate doctoranzilor și cercetătorilor aflați la începutul carierei, inclusiv celor cu statut de refugiat, în vederea colaborării la nivel național și internațional, granturi pentru diseminarea rezultatelor cercetării prin brevetarea, participarea și prezentarea de lucrări de cercetare în cadrul conferințelor internaționale; înființarea și operaționalizarea unui Centru de Inovare în Agricultură în cadrul Universității Tehnice a Moldovei axat pe agricultura rezilientă la schimbările climatice și tehnologia alimentară.

Partea 3. Managementul Proiectului, monitorizare și evaluare - acordarea de asistență tehnică și operațională pentru coordonare, gestiune financiară, achiziții publice, gestionarea riscurilor și a impactului social și de mediu, monitorizare și evaluare, verificare independentă a realizării obiectivelor și auditul Proiectului.

Partea 4. Internaționalizarea învățământului superior - îmbunătățirea calității programelor de învățământ superior selectate și a calității condițiilor de trai ale studenților în campusul studentesc, inclusiv prin elaborarea de suporturi curriculare, materiale didactice și alte materiale pentru predare și învățare în versiune tipărită și digitală, în conformitate cu standardele internaționale, formarea cadrelor didactice și a personalului relevant în limba engleză și în alte limbi străine; renovarea și reamenajarea căminelor din Universitățile selectate.

Partea 5. Răspuns condiționat la situații de urgență - asigurarea unui răspuns imediat la o situație de criză eligibilă sau situație de urgență, în caz de necesitate.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social:

a) Acordul va avea efecte pozitive asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional, întrucât una din componentele Proiectului este internaționalizarea învățământului superior.

b) impactul benefic asupra societății, și dezvoltării umane rezidă în modernizarea și îmbunătățirea calității și relevanței învățământului superior din Republica Moldova în concordanță cu necesitățile actuale și de perspectivă ale pieței muncii naționale, dar și internaționale.

c) Proiectul a fost discutat cu reprezentanții mediului academic și de cercetare, în cadrul misiunilor Băncii Mondiale pentru monitorizarea implementării Proiectului Învățământul Superior, a fost discutat cu partenerii de dezvoltare și aprobat în ședința Consiliului sectorial pentru asistență externă în domeniul educației din 19 februarie 2025.

Rezultatele așteptate vizează:

- Investiții în infrastructura universitară (laboratoare, centre de cercetare, medii de învățare etc.);
- Programe de licență și masterat revizuite și acreditate în conformitate cu standardele de calificare actualizate;
- Cereri de granturi de cercetare depuse de universitățile din Republica Moldova cu asigurare a finanțării externe;
- Creșterea numărului de studenți internaționali înscriși cu finalizarea a cel puțin unui semestru în universitățile vizate.

Aspectul economic și de mediu:

Finanțarea Suplimentară pentru Proiectul Învățământul Superior în Moldova își propune să îmbunătățească capacitatea de cercetare, asigurarea calității și răspunsului la criza refugiaților în învățământul superior, îmbunătățind în același timp orientarea către piața muncii și internaționalizarea în instituțiile selectate

Sunt introduse trei modificări importante în proiectul inițial. Acestea includ:

- o nouă subcomponentă pentru a sprijini consolidarea capacității conducerii instituțiilor de învățământ superior și a echipelor administrative pentru a implementa inițiative de politici strategice bazate pe rezultate care îmbunătățesc eficiența administrativă și financiară a sectorului învățământului superior, să permită o mai bună utilizare a instrumentelor digitale și a schimbului de date, să îmbunătățească mediul academic al studenților și să consolideze normele de integritate academică, instruirea și practicile de conformitate;
- introducerea a două noi subcomponente: (subcomponenta 2.3) consolidarea capacității instituționale de gestionare a cercetării și crearea infrastructurii/laboratoarelor de cercetare de ultimă generație pentru a permite cercetarea de înaltă calitate, promovând în același timp o cultură a cercetării în rândul tinerilor cercetători; și (subcomponenta 2.4) sprijinirea înființării unei structuri instituționale sub forma unui centru de inovare pentru a alimenta un ecosistem robust de inovare în domeniul agriculturii și alimentelor rezistente la schimbările climatice, inclusiv infrastructura, cercetarea și formarea resurselor umane;
- extinderea intervențiilor proiectelor existente în cadrul componentei 4 privind internaționalizarea studiilor superioare pentru a atrage studenți internaționali, inclusiv refugiați, pentru a îmbunătăți eficiența, sustenabilitatea financiară și relevanța programelor de învățământ superior.

De asemenea, implementarea acțiunilor prevăzute în cadrul Acordului de Împrumut nu va produce efecte negative asupra mediului înconjurător. Ministerul Educației și Cercetării va asigura implementarea Proiectului în conformitate cu Planul de Angajament de Mediu și Social („PAMS”).

Aspectul normativ:

Acordul este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU, angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional și cu legislația Uniunii Europene.

Punerea în aplicare a Acordului nu necesită adoptarea de acte normative noi sau modificarea celor în vigoare.

Aspectul instituțional și organizatoric:

Aplicarea prevederilor prezentului Acord de Împrumut nu necesită înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente. Proiectul este implementat de către MEC, susținut de o echipă de implementare formată din consultanți și alți specialiști-cheie calificați în domeniul tehnic și fiduciar, pentru a sprijini activitățile de coordonare, implementare, monitorizare și evaluare ale Proiectului, în baza termenilor de referință descriși în Manualul Operațional al Proiectului (MOP).

Aspectul financiar:

Prezentul Acord presupune oferirea de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (IBRD) a unui împrumut în valoare de 30 000 000 euro (componenta neconcesională) și a unui grant în valoare de 8 475 000 dolari (componenta concesională) de către Facilitatea Globală de Finanțare

Concesională (GCFF). Împrumutul poate retrage sumele din împrumut în conformitate cu Secțiunea III din Anexa 2 la prezentul Acord.

Comisionul inițial se aplică exclusiv componentei neconcesionale a împrumutului și este de un sfert dintr-un procent (0,25%) din valoarea componentei neconcesionale a împrumutului.

Comisionul de angajament se aplică exclusiv componentei neconcesionale a împrumutului și este de un sfert dintr-un procent (0,25%) pe an din soldul neretras al împrumutului aferent componentei neconcesionale.

Rata dobânzii se aplică exclusiv componentei neconcesionale a împrumutului și este egală cu rata de referință plus marja variabilă sau orice altă rată care poate fi aplicată ulterior unei conversii, sub rezerva Secțiunii 3.02(e) din Condițiile Generale.

Datele de plată sunt 15 februarie și 15 august ale fiecărui an.

Suma principală a împrumutului va fi rambursată în conformitate cu Secțiunea 3.03 din Condițiile Generale și cu Anexa 3 la prezentul Acord.

Aspectul temporar

Prezentul Acord de Împrumut (Finanțare Suplimentară a Proiectului Învățământ superior) va intra în vigoare după îndeplinirea condițiilor prealabile pentru intrarea în vigoare a Amendamentului la Acordul de bază (sus nominalizat). Termenul limită pentru intrarea în vigoare este data care survine la nouăzeci (90) de zile de la data semnării. Termenul de valabilitate al Acordului este 31 decembrie 2029.

C. Analiza oportunității ratificării Acordului de Împrumut

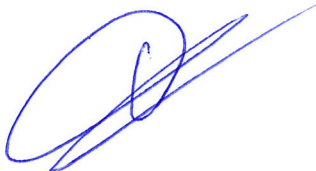
Prezentul Acord de Împrumut (Finanțare Suplimentară a Proiectului Învățământul superior) a fost semnat pe 2 iunie 2025. Pentru Partea moldovenească Acordul a fost semnat de către Dan Perciun, Ministru al educației și cercetării.

Acordul de împrumut (Finanțare Suplimentară a Proiectului Învățământul superior) fost semnat în două exemplare originale în limba engleză și va fi însoțit de o traducere neoficială în limba română. Termenul de implementare a Acordului este de 5 ani – până la 31 decembrie 2029.

Prezentul Acord de Împrumut (Finanțare adițională a Proiectului Învățământul Superior) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare urmează a fi supus procedurii de ratificare, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

Având în vedere importanța implementării Acordului de împrumut (Finanțare Suplimentară pentru Proiectul Învățământul Superior) dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru reformarea și modernizarea sistemului de învățământ superior din țară, considerăm oportun ratificarea Acordului de Împrumut menționat.

Ministru



Dan PERCIUN